

Ksenija Fučkar Reichel

Jure Vulić

Vjeran Švaić

KVALITETA RADA U NASTAVI PRIRODOSLOVNO- MATEMATIČKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

1. UVOD

Organizacija nastava tjelesne i zdravstvene kulture na fakultetu specifična je s obzirom na broj studenata, materijalne uvjete rada, a posebno na osnovi usvojenih motoričkih znanja i stečenih motoričkih i funkcionalnih sposobnosti studenata tijekom školovanja.

Nastava tjelesne i zdravstvene kulture na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu organizirana je kroz osnovne i izborne kineziološke programe (programski sadržaji), koji se provodi u dvorani, na bazenu ili na otvorenom.

Studenti odabiru jednu ili više aktivnosti, iz osnovnog ili izbornog programa, koju u drugom semestru mogu zamijeniti za neku drugu ili novu aktivnost. Na taj način studenti su motivirani za rad, a nastava se odvija u homogeniziranim skupinama prema interesu studenata za sport.

Nastava je živi proces koji se mijenja iz sata u sat, te se ulažu stalni naponi kako bi se približili što više interesima studenata i učinili je što zanimljivijom.

Cilj ovog istraživanja je utvrditi koliko studenata vježba izvan nastave tjelesne i zdravstvene kulture i što im je prilikom vježbanja važno.

2. METODE RADA

2.1. Uzorak ispitanika

Istraživanje je provedeno na uzorku 403 studenta I. i II. godine studija, od čega 260 (64,5%) studentica i 143 (35,5%) studenta Prirodoslovno-matematičkom fakulteta. Starosna dob studenata kreće se od 19 do 22 godine.

2.2. Uzorak varijabli

Provedena je anketa s pitanjima: **A.** Koliko se bavite tjelesnim vježbanjem izvan nastave tjelesne i zdravstvene kulture na fakultetu?; s pet ponuđenih odgovora: 1. Ne bavim se sportom ni vježbanjem, 2. Povremeno se bavim sportom ili vježbanjem,

3. Redovito se bavim sportom ili vježbanjem izvan sportskog kluba, 3. Redovito treniram u sportskom klubu, 4. Redovito treniram i natječem se u sportskom klubu; te drugo pitanje **B**. Što vam je važno prilikom vježbanja?: - s 13 faktora: 1. Održavanje ili poboljšanje zdravlja; 2. Druženje i upoznavanje ljudi; 3. Dobar izgled; 4. Opuštanje i zaboravljanje briga; 5. Učenje novih stvari; 6. Avantura i uzbuđenje; 7. Izlazak iz zatvorenih prostora; 8. Zabavlja vas; 9. Održavanje ili smanjenje tjelesne težine; 10. Osjećaj živahnosti; 11. Osjećaj fizičke dobre kondicije; 12. Osjećate se slobodno, 13. Pruža vam se osjećaj postignuća - koje su trebali rangirati na Likert skali od jedan do pet; 1. Nije mi važno, 2. Uglavnom nevažno, 3. Osrednje, 4. Važno, 5. Vrlo važno. Studenti su se trebali odlučiti za jednu od ponuđenih tvrdnji koja ih najbolje opisuje.

2.3. Metode obrade podataka

Podaci su prikupljeni metodom ankete. Dobiveni rezultati obrađeni su osnovnim statističkim parametrima, postoci, dobivene su aritmetičke sredine i standardna devijacija na 13 faktora.

3. REZULTATI I RASPRAVA

Na osnovi dobivenih rezultata izračunati su postoci koliko studenata se bavi tjelesnim vježbanjem u svoje slobodno vrijeme.

Na ponuđenu tvrdnju 1. Ne bavim se sportom ni vježbam; i studenti i studentice su podjednaki ,16%, kao i kod 4. Redovito treniram u sportskom klubu, 3%. Velika razlika vidi se te kod tvrdnje 2. Povremeno se bavim sportom ili vježbanjem, u korist studentica, 65% naprama 42 % kod studenata. Zanimljiv je rezultat na 3. tvrdnju Redovito se bavim sportom ili vježbanjem izvan sportskog kluba, gdje su studenti postigli bolje rezultate, 30% u odnosu na studentice 15%. Kao i kod 5. tvrdnje Redovito treniram i natječem se u sportskom klubu, studenti 9% naprama 1% studentice.

Tablica 1. *Koliko se bavite tjelesnim vježbanjem izvan nastave TZK na fakultetu?*

	Studentice %	Studenti %	Ukupno %
Ne bavim se sportom ni vježbanjem	16	15	16
Povremeno se bavim sportom ili vježbanjem	65	42	57
Redovito se bavim sportom ili vježbanjem izvan sportskog kluba	15	30	20
Redovito treniram u sportskom klubu	3	4	3
Redovito treniram i natječem se u sportskom klubu	1	9	4

Prema rezultatima iz tablice 1. možemo zaključiti da studenti PMF-a ne koriste svoje slobodno vrijeme za sportske aktivnosti koliko bi trebali, osim onih koji već imaju pozitivne navike ili su sportskim klubovima i natječu se, i tu prednost imaju studenti. Dok studentice, više njih se povremeno bavi sportom ili vježbanjem za razliku od studenata, vjerojatno motivirane više za estetski izgled nego radi zdravlja.

Tablica 2. Ukupna aritmetička sredina, standardna devijacija i rang svih ispitanika

Motivacijski faktori	Aritmetička sredina	ó (st. dev.)	Rang
Osjećaj fizički dobre kondicije	4.14	0.92	1
Održavanje ili poboljšanje zdravlja	4.13	0.81	2
Opuštanje i zaboravljanje na brige	4.04	1.02	3
Izlazak iz zatvorenih prostora	3.90	1.14	4
Zabava	3.88	1.01	5
Osjećaj živahnosti	3.86	1.03	6
Osjećate se slobodno, nezavisno	3.73	1.07	7
Pružava vam osjećaj postignuća	3.65	1.11	8
Dobar izgled	3.55	1.14	9
Održanje ili smanjenje tjelesne težine	3.54	1.21	10
Učenje novih stvari	3.51	1.07	11
Druženje i upoznavanje novih ljudi	3.51	1.03	12
Avantura i uzbuđenje	3.44	1.18	13

Na osnovi ukupnih odgovora dobili smo rang motiviranosti za tjelesnim vježbanjem svih ispitanika. Prednosti vježbanju studenti su dali dobroj kondiciji, zdravlju i osjećaju opuštenosti i izlasku iz zatvorenih prostora, pa tek onda ostalo: zabava, osjećaj živahnosti,

Tablica 3. Aritmetička sredina i rang s obzirom na spol

Motivacijski faktori	ŽENE (arit. sred.)	Rang	MUŠKARCI (arit. red.)	Rang
Osjećaj fizički dobre kondicije	4.25	1	3.94	4
Održavanje ili poboljšanje zdravlja	4.19	2	4.01	1
Opuštanje i zaboravljanje na brige	4.06	3	4.01	1
Osjećaj živahnosti	4.00	4	3.60	7
Izlazak iz zatvorenih prostora	3.98	5	3.74	5
Zabava	3.81	6	4.00	3
Osjećate se slobodno, nezavisno	3.79	7	3.63	6
Održanje ili smanjenje tjelesne težine	3.74	8	3.18	13
Pružanje vam osjećaj postignuća	3.72	9	3.52	9
Dobar izgled	3.70	10	3.29	12
Učenje novih stvari	3.54	11	3.45	10
Druženje i upoznavanje novih ljudi	3.54	12	3.45	10
Avantura i uzbuđenje	3.36	13	3.57	8

Kod rangiranja motiva za vježbanjem između studentica i studenata sada se ipak vide lagane razlike. Studenticama su važniji zdravstveni motivi i opuštanje, a studentima zabava i druženje, avantura i uzbuđenje. Na zadnjim mjestima studentima su: održavanje i smanjenje težine, kao i dobar izgled, a studenticama avantura i uzbuđenje te druženje i upoznavanje novih ljudi.

4. ZAKLJUČAK

Rezultati dobiveni na osnovi anketnog upitnika ukazali su na neke činjenice koje su od bitne važnosti za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. Kako bi nastava bila što kvalitetnija i učinkovitija, a kvalitetu rada podigli na višu razinu, potrebno je oslušivati interese studenata i motivirati ih za kontinuiranim vježbanjem tijekom života i kvalitetnijim korištenjem slobodnog vremena.

5. LITERATURA

1. Bosnar, K., Prot, F. (1993.): Prilagodba skale K1 stavova prema športu populacije studenata kineziološkog fakulteta, U: Zbornik radova 2. ljetne škole pedagoga fizičke kulture RH, str. 64-69.

2. Findak V. (1999.): Metodika tjelesne i zdravstvene kulture, Školska knjiga, Zagreb
3. Fučkar K., Dijaković T. (2001.): Analiza stavova i interesa prema sportu studenta na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, U: zbornik radova 10. ljetna škola pedagoga fizičke kulture RH, Poreč, str. 114-116.
4. Mišigoj-Duraković, M. i sur. (1999.): Tjelesno vježbanje i zdravlje, Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu